Region Stockholm

14

Yttrande över remiss - förslag till policy och riktlinjer för bidrag till organisationer i Stockholms län

HSN 2020-0574

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Hälsoutveckling
Lis-Marie Kanon

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-05-15

HSN 2020-0574

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över remiss - förslag till policy och riktlinjer för bidrag till organisationer i Stockholms län

Ärendebeskrivning
Rotel I har sänt ut ett förslag till en gemensam policy och riktlinjer för bidrag till organisationer i Stockholms län på remiss.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Remiss-Policy och riktlinjer för bidrag till organisationer i Stockholms län

Ärendets beredning
Ärendet har beretts i folkhälsoberedningen.

Förslag till beslut
Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Hälso- och sjukvårdsnämnden antar hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande och överlämnar det till regionstyrelsen.

Förvaltningens motivering till förslaget
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen ser förslag om en gemensam policy och riktlinjer för bidrag till organisationer i Stockholms län som ett viktigt vägledande dokument för den fortsatta processen för bidragsgivning inom Region Stockholm. Synpunkter begränsas i huvudsak till det som berör hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Förvaltningen lämnar synpunkter utifrån de olika rubrikerna i remissen.

Samordning genom regionledningskontoret
Regionledningskontoret föreslås få en samordnande roll som syftar till att få en överblick och kunna följa upp Region Stockholms bidragsgivning samt

för att upprätthålla likabehandling, en rättvis och rättssäker bedömning och hantering av beviljande utifrån det register som nämnden ska föra.

Förslaget förutsätter en förvaltningsövergripande samordnad process med ansöknings- och beslutsdatum vilket skiljer sig åt idag. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen behöver tid att anpassa processer till eventuella andra årscykler än idag.

Beslut om bidrag
Regionledningskontoret föreslår att det är upp till varje nämnd att besluta om bidrag till organisationer och besluta om delegationer till tjänstemän. Förslaget innebär att varje nämnd som ansvarar för bidragsgivning beslutar om detaljerade riktlinjer för beviljande av bidrag inom respektive verksamhet.

Det kommer inte vara möjligt att besluta om detaljerade riktlinjer som ska gälla för hälso- och sjukvårdsförvaltningen till 1 januari 2021 när ny policy träder i kraft. Det kommer inte heller vara möjligt att bereda inriktning med organisationerna till detta datum. Vidare förutsätter förslaget att frågan om jäv hanteras av varje nämnd. Jävsfrågan föreslås hanteras genom att policyn förordar beslut via delegation som utgångspunkt. Ändring i policyn föreslås därmed i detta avseende.

Överväganden
Förvaltningen har egna riktlinjer som behöver anpassas till förändrad policy och kommuniceras med organisationerna. Innan beslut fattas om datum för ikraftträdande behöver processen utredas så att inte organisationerna blir utan medel från ett år till ett annat samt att de givits kännedom omförändringar i krav.
I beslut om detta ärendes ikraftträdande bör det säkerställas att tid finns till omhändertagande och anpassningar till beslutet för varje nämnd.

De organisationer som ansöker om bidrag ska ges förutsättningar att kunna planera och utveckla sin verksamhet hållbart. Region Stockholms rutiner för bidragsgivning ska därför utformas för att ge förutsebarhet, rättssäkerhet och stabilitet. Som tidigare beskrivits är det av stor vikt att ikraftträdandedatum väljs med omsorg så organisationerna får möjlighet att planera sin verksamhet. Vidare är delaktighet i processen hos de organisationer som berörs viktig.

Ekonomiska konsekvenser

Inledningsvis bedöms ökade kostnader uppstå för förvaltningen för administration och anpassning av processer.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Beslutet innebär inga förändrade konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Beslutet innebär inga förändrade konsekvenser för jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Beslutet förväntas inte medföra några konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Beslutet innebär förändrade administrativa rutiner för berörda organisationer. Beslutet innebär även förändrade administrativa rutiner för hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Magnus Thyberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Björn Eriksson, 2020-05-15

Region Stockholm

Regionledningskontoret

PM
2020-03-27

RS 2019-1194

Policy och riktlinjer om bidrag till organisationer i Stockholms län

Remiss-PM

Innehållsförteckning

1. Regionledningskontorets förslag och motivering 3
1.1 Sammanfattning 3
1.2 Bakgrund 3

2. Gemensam policy och riktlinjer om bidrag till organisationer 4
2.1 Syftet med gemensam policy och riktlinjer 4
2.2 Ekonomiska konsekvenser 5

3. Ansvarsfördelning inom Region Stockholm 6

1. Regionledningskontorets förslag och motivering

1.1 Sammanfattning

Ärendet utgörs av ett förslag till policy och riktlinjer om bidrag till organisationer i Stockholms län.

Regionledningskontoret föreslår att Region Stockholm ska tillämpa en för Region Stockholm gemensam policy och riktlinjer för bidrag till organisationer i Stockholms län. De nya reglerna föreslås gälla från den 1 januari 2021.

Regionledningskontoret avser föreslå regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Förslag till policy och riktlinjer om bidrag till organisationer i Stockholms län fastställs.
2. Regionstyrelsen får i uppdrag att utreda behovet av att upphandla ett systemstöd för hantering av information om organisationerna och för att förenkla administrationen.

1.2 Bakgrund

Tillväxt- och regionplanenämnden, kulturnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden samt regionstyrelsen beviljar årligen bidrag till organisationer i syfte att stödja olika typer av organisationers arbete eftersom de är ett betydelsefullt komplement till Region Stockholms verksamhet. Nämnderna ställer olika krav på organisationerna och har också olika rutiner för beviljande av bidrag. Det finns inte en helt samlad överblick över Region Stockholms bidragsgivning och den verksamhet som organisationerna bedriver med stöd av bidragen. Detta medför att kommunikationen om bidragen ser olika ut och är inte sammanhållen.

Exempel på vilka bidrag som beviljas av nämnderna är kulturnämndens bidrag för kulturstöd och stöd till studieförbund, pensionärsorganisationer och idrottsorganisationer. Det är också bidrag som beviljas av hälso- och sjukvårdsnämnden till ideella organisationer som kompletterar hälso- och sjukvården samt bidrag till organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning som beviljas av regionstyrelsen. Andra exempel är bidrag inom hållbarhet och regional utveckling som beviljas av tillväxt- och regionplanenämnden.

Under 2019 har drygt 597 miljoner kronor beviljats i bidrag till organisationer och 2018 595 miljoner kronor.

2. Gemensam policy och riktlinjer om bidrag till organisationer

De organisationer som ansöker om bidrag ska ges förutsättningar att kunna planera och utveckla sin verksamhet hållbart. Region Stockholms rutiner för bidragsgivning ska därför utformas för att ge förutsebarhet, rättssäkerhet och stabilitet. Det civila samhällets aktörer ska kunna planera och utveckla sin verksamhet hållbart. En övergripande policy och riktlinje för bidrag till organisationer ska bidra till att skapa en mer enhetlig och samordnad bidragsgivning.

2.1 Syftet med gemensam policy och riktlinjer

En gemensam policy och riktlinjer i Region Stockholm som innehåller grundläggande krav för beviljande av bidrag till organisationer, säkerställer att nämnderna ställer samma grundkrav på de organisationer som söker bidrag samt har i så stor utsträckning som möjligt samma ansöknings- och uppföljningsrutiner. Detta kommer att förenkla Region Stockholms egen administration och det blir även enklare för de organisationer som söker bidrag. En gemensam hantering ger också en överblick och en möjlighet att på koncerngemensam nivå följa upp bidragen.

De bidrag som omfattas är sådana bidrag som kan beviljas i enlighet med den kommunala kompetensen i kommunallagen, dvs. utifrån den befogenhet Region Stockholm har att bevilja bidrag utifrån anknytning till allmänna intresset, geografisk yta och invånare. Det finns andra bidrag som beviljas som regleras i lag på annat sätt, såsom olika anslag för regional utveckling. De bidragen omfattas av särskilda regler och omfattas inte.

Det är viktigt att tydliggöra under vilka rättsliga ramar bidrag till organisationer kan beviljas. Därför nämns också att Region Stockholm vid beviljande av bidrag ska behandla sina medlemmar lika om det inte finns sakliga skäl för något annat. Andra begränsningar i möjligheten att bevilja bidrag är förbudet mot understöd till enskilda näringsidkare i samband med beviljande av bidrag.

Även bestämmelser om statsstöd ska beaktas vid beviljande av bidrag. Syftet med statsstödsreglerna är att det offentliga inte ska snedvrida konkurrensen på EU:s inre marknad.

Slutligen nämns gränsdragningen mot upphandlingslagstiftningen, det vill säga att bidrag är ekonomiska medel som ska tas emot utan krav på motprestation. Om alltför långtgående och betungande krav uppställs vid beviljande av bidrag kan det bli frågan om att Region Stockholm anses köpa en tjänst. I sådana fall blir upphandlingslagstiftningen aktuell.

Vilka organisationer som har möjlighet att ansöka om bidrag är upp till varje nämnd att bedöma. Det kan handla om ideella föreningar av olika slag eller stiftelser.

Varje nämnd ansvarar för bidragsgivning inom sitt verksamhetsområde utifrån av regionfullmäktige fattade beslut om uppdrag, budget m.m. Det saknas dock en samordning och en regionövergripande möjlighet till helhetsbild av de bidrag som beviljas. Då ansökningar kan avse bidrag från flera olika verksamheter finns behov av en koncerngemensam samordning av beviljande av bidragen vilken hålls ihop genom regionledningskontoret. Detta för att upprätthålla likabehandlingsprincipen samt säkerställa en rättvis hantering.

För att skapa sådan samordning, säkerställa likabehandling av organisationer samt förenkla och ge förutsebarhet för organisationer som ansöker om bidrag hos Region Stockholm föreslås att utreda behovet av att införa ett gemensamt systemstöd alternativt ökad integrering av de befintliga IT-systemen inom Region Stockholm. Vilken typ av systemstöd och vilka funktioner sådant systemstöd ska ha avser regionledningskontoret analysera närmare i samråd med berörda nämnder.

2.2 Ekonomiska konsekvenser

Bedömningen är att införandet av gemensam policy och riktlinjer inte medför några ökade kostnader. Däremot kommer ett eventuellt införande av ett gemensamt systemstöd för hantering av organisationernas uppgifter och ansökningar att medföra kostnader. Syftet med systemstödet är dels att skapa en gemensam ingång för de organisationer som ansöker om bidrag, det vill säga en gemensam plattform som sedan kan kopplas till varje nämnds ärendehanteringssystem eller systemstöd för respektive nämnds bidragsgivning, dels att skapa en möjlighet att samla information om organisationer, bidrag som beviljats etc. I uppdraget att utreda behov av systemstöd ska de ekonomiska konsekvenserna utredas närmare.

3. Ansvarsfördelning inom Region Stockholm

Regionfullmäktige beslutar om övergripande policy och riktlinjer för bidrag till organisationer i Stockholms län. Regionstyrelsen har uppsikt över nämnderna. I ansvaret ingår därför en övergripande samordning av beviljande av bidrag till organisationer, utifrån det register nämnden ska föra.

Varje nämnd som ansvarar för bidragsgivning beslutar om detaljerade riktlinjer för beviljande av bidrag inom respektive verksamhetsområde.

Region Stockholm

Diarienummer
RS 2019-1194

Remiss - Policy och riktlinjer

Bidrag till organisationer i Stockholms län

Gäller för Region Stockholm

Dokumenttyp	Fastställd	Giltig till och med
Dokumentnummer	Fastställd av	Upprättad av
Informationssäkerhetsklass		

1. Policy och riktlinjer för bidrag till organisationer i Stockholms län

1.1 Inledning

Region Stockholm ser positivt på samverkan med det civila samhället i syfte att utveckla stockholmsregionen hållbart och demokratiskt. Genom ekonomiska bidrag kan Region Stockholm stödja verksamheter som skapar ett mervärde för invånare i stockholmsregionen, ge invånare möjlighet att engagera sig, vara med och påverka och därmed delta i samhällsutvecklingen. Genom ökad tydlighet i processen för bidragsgivning skapas goda förutsättningar för invånare att ta del av aktiviteter och verksamheter av god kvalitet som i sin tur bidrar till en hållbar regional utveckling i stort.

1.2 Syfte

Syftet med denna policy och dessa riktlinjer är att fastställa de grundprinciper som gäller för beviljande av bidrag till organisationer och som all bidragsgivning ska utgå ifrån.

Konkretiserande riktlinjer och/eller anvisningar beslutas av varje nämnd för bidragsgivning inom respektive verksamhetsområde.

1.3 Tillämpning

Policyn och riktlinjerna riktar sig till de nämnder som beviljar bidrag till organisationer enligt kommunallagen och lagen om vissa kommunala befogenheter. Se närmare nedan kring kommunala kompetensen. Policyn och riktlinjerna gäller därmed inte för bidrag som beviljas på andra grunder, såsom exempelvis statligt stöd som regleras i särskilda förordningar.

2. Policy

2.1 Verksamhetsområden

Region Stockholm kan lämna stöd till organisationer verksamma inom följande områden förutsatt att övriga villkor i policyn är uppfyllda. Enskilda nämnder har rätt att ställa ytterligare krav än de som framgår av denna policy:

- Intressebevakning för personer med funktionsnedsättning
- Kultur
- Folkbildning
- Ungas organisering

- Idrott
- Folkhälsa
- Hälso- och sjukvård
- Regional utveckling/regional samverkan
- Intressebevakning för pensionärer
- Miljö och klimat

2.2 Kommunala kompetensen och andra bestämmelser

Bidrag kan ges till olika typer av organisationer, såsom ideella föreningar stiftelser, studieförbund m.fl. Det är upp till varje nämnd att bedöma vilka organisationer som har möjlighet att ansöka om bidrag utifrån denna policy och dessa riktlinjer.

För att bevilja bidrag till organisationer i enlighet med den kommunala kompetensen ska vissa kommunalrättsliga villkor vara uppfyllda. Dessa framgår av 2 kap kommunallagen och 2 kap lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter.

Organisationens verksamhet ska tillgodose ett allmänt intresse som anknyter till Region Stockholms egna ansvarsområde, dess geografiska yta och dess invånare. Vidare ska vid bidragsgivning principen om likabehandling upprätthållas om det inte finns sakliga skäl för något annat. Alla bidrag ska också vara förenliga med bestämmelser om statsstöd och upphandlingsregler.

2.3 Region Stockholms grundläggande villkor för bidrag

Bidrag får beviljas endast utifrån regionfullmäktiges budget, nämndernas uppdrag och i mån av tillgång på medel vid bidragsgivande nämnd.

Nämnderna ska säkerställa att det finns ett tydligt syfte med bidraget och i sina villkor ange vem/vilka som får ansöka.

För att en organisation ska kunna söka bidrag från bidragsgivande nämnd ska följande grundläggande villkor uppfyllas:

- Organisationen genomför verksamhet som är till nytta för länsborna i stockholmsregionen.
- Organisationen präglas av demokratiska och etiska värderingar samt är uppbyggd och fungerar enligt demokratiska principer.
- Organisationen arbetar utifrån alla människors lika värde och jämställdhet samt har en inriktning som ligger i linje med Region Stockholms uppförandekod.

- Organisationen har ett organisationsnummer.
- Organisationen har haft ett årsmöte eller, vid nystartad verksamhet, konstituerande möte har hållits och en styrelse valts.
- Organisationen har ordnad ekonomisk förvaltning och bokföring med eget plus- eller bankgiro och utsedd firmatecknare samt utsedd revisor.
- Organisationen har inte skatteskulder eller obetalda avgifter hos Kronofogdemyndigheten.
- Organisationen är inte i konkurs eller under likvidation.

Verksamheten får inte vara uteslutande beroende av finansiering med av Region Stockholm givna bidrag. Ansvariga för organisationen ska säkerställa att organisationen har stadigvarananде intäkter från annat håll, såsom till exempel medlemsavgifter, aktiviteter, hyror, andra bidragsgivare etc.

Det finns inget hinder för att samma organisation söker flera olika bidrag som de kan vara berättigade till. Region Stockholm beviljar dock inte mer än ett bidrag för ett och samma ändamål och samma aktivitet, om inte särskilda skäl föreligger.

Bidrag beviljas inte till partipolitisk verksamhet.

2.4 Register

Varje nämnd som beviljar bidrag till organisationer ska ha ett uppdaterat register på samtliga de organisationer som blivit beviljade bidrag med information om varje organisations verksamhet och beviljade belopp.

2.5 Samordning genom regionledningskontoret

Många av de organisationer som söker bidrag söker bidrag från flera nämnder i Region Stockholm. Regionledningskontoret har därför en samordnande roll som syftar till att få en överblick och kunna följa upp Region Stockholms bidragsgivning samt för att upprätthålla likabehandling, en rättvis och rättssäker bedömning och hantering av beviljande, utifrån det register som nämnden ska föra.

3. Riktlinjer

3.1 Att ansöka om bidrag

Ansökan om bidrag sker enligt anvisningar på Region Stockholms hemsida, sll.se. Även information om ansökningsdatum finns på Region Stockholms hemsida. En ansökan som lämnats in för sent till Region Stockholm ger inte rätt till bidrag.

Organisationen ska till ansökan bifoga sina stadgar (förstagångssökande eller efter att revidering av stadgarna har skett). Om årsmöte hållits ska, om organisationen är bokföringsskyldig enligt bokföringslagen, årsredovisning bifogas ansökan eller, för de organisationer som endast upprättar årsbokslut, sådant årsbokslut. Om organisationen inte är bokföringsskyldig ska redovisning lämnas som uppfyller skatteverkets krav på redovisning eller vad som annars stipuleras i organisationens stadgar om krav på bokföring. En nystartad organisation som ännu inte haft något årsmöte bifogar istället protokoll från sitt konstituerande möte.

I ansökan ska också framgå syftet med den verksamhet som bidraget avser.

Av ansökan ska styrelsens sammansättning samt i förekommande fall antalet medlemmar i en förening framgå.

3.2 Bedömning av ansökningar

Av respektive nämnds styrdokument ska framgå hur ansökan om bidrag ske göras. Ansökan ska dock alltid som ett minimum utgå från följande kriterier:

- De positiva effekter som organisationens verksamhet har för stockholmsregionen.
- Hur ändamålet med verksamheten bidrar till att uppfylla det allmänna intresset samt Region Stockholms mål.
- Organisationens ekonomiska situation, inklusive eventuella andra bidrag som organisationen mottar från Region Stockholm eller andra finansiärer.

3.3 Beslut om bidrag

Nämnden ansvarar för beslut om bidrag i varje ansökan. För att nämnden ska kunna bedöma ansökan krävs beslutsunderlag där det redovisas att ansökan uppfyller de ställda kriterierna. Det är upp till varje nämnd att besluta om bidrag till organisationer och besluta om delegationer till tjänstemän.

3.4 Villkor för bidragsutbetalning

Varje nämnd har att formellt besluta om att bevilja bidrag i enlighet med sin beslutsprocess och detaljerade villkor.

Bidrag betalas ut först efter sådant beslut samt efter att samtliga begärda handlingar har skickats in av organisationen. Utbetalning sker till det plusgiro- eller bankgirokonto som organisationen har uppgivit.

3.5 Uppföljning och kontroll

Redovisning av beviljat bidrag

Samtliga organisationer som har beviljats bidrag ska senast det datum som anges i samband med ansökan lämna en redovisning av den verksamhet som har bedrivits med stöd av bidraget. Uppföljning av beviljade bidrag sker årligen.

- Redovisningen ska göras enligt instruktioner med eventuella efterfrågade bilagor från den bidragsgivande nämnden.
- Redovisningen kommer att följas upp av den bidragsgivande nämnden.
- Godkänd redovisning av tidigare bidrag för avslutat verksamhetsår är en förutsättning för att ny ansökan om bidrag ska kunna godkännas.

Granskning av handlingar på begäran av Region Stockholm
Organisationer ska även kunna visa upp protokoll och övriga relevanta handlingar för granskning om Region Stockholm begär det. Eventuella kontroller ska ske med respekt för medlemmars personliga integritet.

Återkrav av bidrag och uteslutning av organisation
I de fall organisationen inte följer villkoren för bidraget eller på annat sätt har förorsakat att bidraget har lämnats eller använts felaktigt för det ändamål det har beviljats för kan Region Stockholm kräva tillbaka redan utbetalat bidrag. Detta villkor ska framgå av beslutet för beviljande av bidrag.

En organisation som söker bidrag eller tidigare har sökt bidrag på oriktiga grunder kan nekas att söka bidrag från Region Stockholm. Om en organisation har lämnat felaktiga uppgifter i sin ansökan eller i redovisningen eller om det skett stora avsteg från ansökan kan detta föranleda att bidrag hålls inne eller återkrävs.